

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza • Wydział Teologiczny

poznańskie studia teologiczne

tom 24

POZNAŃ 2010

KOMITET WYDAWNICZY
PAWEŁ BORTKIEWICZ, JACEK HADRYŚ, FELIKS LENORT,
ADAM PRZYBECKI, ADAM SIKORA,
JAN SZPET – PRZEWODNICZĄCY

REDAKCJA TOMU
FELIKS LENORT, JAN SZPET

121314111 / T.24:
2010

Recenzenci tomu:

ANDRZEJ DRAGUŁA, UNIwersYTET SZCZECIŃSKI
BOGUSŁAW NADOLSKI, UNIwersYTET KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO
ZDZISŁAW PAWŁOWSKI, UNIwersYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA
ANZELM WEISS, KATOLICKI UNIwersYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II

PUBLIKACJA DOFINANSOWANA Z FUNDUSZU NA BADANIA WŁASNE
WYDZIAŁU TEologicZNEGO UAM

ISSN 0209-3472

ISBN 978-83-61884-78-1

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ TEologicZNY
REDAKCJA WYDAWNICTW
61-111 POZNAŃ, UL. WIEŻOWA 2/4
e-mail: thfacwyd@amu.edu.pl
tel./fax (61) 851-97-43
<http://www.teologia.amu.edu.pl>

Projekt okładki: PAWEŁ PĄK

Korekta: JUSTYNA IWASZKIEWICZ

Tłumaczenie na język angielski: MAŁGORZATA WIERTLEWSKA

DRUK: ZAKŁAD GRAFICZNY UAM, 61-712 POZNAŃ, UL. H. WIENIAWSKIEGO 1

Bibl. UAM
EO

Spis treści

BIBLISTYKA

Teresa S t a n e k – Biblia na tle pism sakralnych ludów ościennych	7
Dorota B r y l l a – Żydowskie <i>dewekut</i> w postaci kontemplacji tetragramu oraz kombinatoryki literowej jako droga duchowego rozwoju	23
Isaac K a l i m i – <i>Weź twego syna, którego miłujesz, idź i złóż go w ofierze!</i> „Związanie” Izaaka w literaturze i myśli rabinicznej	41
Teresa S t a n e k – „Negev” in Gen 13:1. Translation and Interpretation	67
Łukasz T o b o ł a – Propozycja reinterpretacji tytułów Bożego pomazańca w Księdze Izajasza (9,5b–6a)	73
Janusz N a w r o t – Pycha króla jako problem teologiczny w I Księdze Machabejskiej (1,3)	81
Kinga M r o z e k – Struktura retoryczna Psalmu 77 i jego interpretacja	101
Adam Ryszard S i k o r a – Relektura cytatów z Księgi Psalmów w Ewangelii według św. Jana	121
Tomasz S i u d a – Wokół pierwszego pobytu Apostoła Pawła w Efezie (Dz 18,18-22)	139

TEOLOGIA SYSTEMATYCZNA

Elżbieta K o t k o w s k a – The <i>research potential</i> of the notion of logos spermatikos (λόγος σπερματικός) in relation to the Church understood as assembly of God (q’hal el – אלהים)	151
Justyna S p r u t t a – Palamizm a ikona	163
Jacek H a d r y ś – Asceza w doświadczeniu duchowym Teresy z Lisieux oraz Teresy z Los Andes	175
Wojciech G r u p i ń s k i – <i>Autobiografia mistyczna</i> Marianny Marchockiej jako kłopot i dar dla teologa	191
Tomasz N a w r a c a ł a – Louange de la gloire – la vie de l’homme cachée dans la Trinité	215

HISTORIA KOŚCIOŁA

Paweł W y g r a ł a k – Duszpasterze późnej starożytności (VI-VII w.) o wychowaniu dzieci	235
Jan G r z e s z c z a k – Papież – święty z definicji? Od <i>Dictatus papae</i> do <i>Santo subito</i>	247
Dominik K u b i c k i – Marie-Dominique Chenu i przezwyciężenie kryzysu modernistycznego	289
Jarosław M o s k a ł y k – Metropolita Andrzej Szeptycki wobec wyzwań historyczno-eklezyjalnych	301

PRAWO KANONICZNE

Bartosz N o w a k o w s k i – Zagadnienie korelacji funkcjonalnej <i>impotentia coeundi</i> z kan. 1084 § 1 KPK a <i>incapacitas assumendi</i> z kan. 1095 n. 3 KPK, na przykładzie wyroku Trybunału I Instancji c. Nowakowski z 4 czerwca 2009 roku	323
--	-----

FILOZOFIA

Maciej K a r p i ń s k i – O Jednym w perspektywie filozoficzno-religijnej	335
Małgorzata W i e r t l e w s k a – Co jest stawką w zakładzie Pascala?	359
Przemysław S t r z y ż y ń s k i – Problemy wolności wiary religijnej, ukrytości Boga i dowodów istnienia Boga na przykładzie koncepcji Johna Hicka i jej krytyki	381
Stanisław G ł a z – Udział wartości w kształtowaniu chrześcijańskiego sumienia młodzieży	391
Emilia Z i m n i e – K u z i o ł a – Nadzwyczajne i zwyczajne źródła przeświadczeń i zachowań religijnych ludzi wierzących	411

*

Jerzy S z y m i k – „ <i>Awake, my heart and think...</i> ” Truth as a foundation for life	429
--	-----

Contents

BIBLE STUDIES

Teresa S t a n e k – The Bible against the Backdrop of the Sacred Texts of Adjacent Nations	7
Dorota B r y l l a – Jewish <i>Devekut</i> in the Form of Contemplation of the Tetragram and Letter Combination as a Way of Spiritual Development	23
Isaac K a l i m i – <i>Go, I Beg You, Take Your Beloved Son and Slay Him!</i> Binding of Isaac in Rabbinic Literature and Thought	41
Teresa S t a n e k – „Negev” in Gen 13:1. Translation and Interpretation	67
Lukasz T o b o ł a – A Proposed Reinterpretation of the Titles of God’s Anointed One in the Book of Isaiah (9:5b–6a)	73
Janusz N a w r o t – The King’s Pride as a Theological Problem 1 Maccabees (1:3)	81
Kinga M r o z e k – The Rhetorical Structure of Psalm 77 and its Interpretation	101
Adam Ryszard S i k o r a – A Rereading of Quotations from the Book of Psalms in the Gospel according to St. John	121
Tomasz S i u d a – On the Apostle Paul’s First Stay at Ephesus (Acts 18:18-22)	139

SYSTEMATIC THEOLOGY

Elżbieta K o t k o w s k a – The <i>research potential</i> of the notion of logos spermatikos (λόγος σπερματικός) in relation to the Church understood as assembly of God (q’hal el – אלהים קהל)	151
Justyna S p r u t t a – Palamism and the Icon	163
Jacek H a d r y ś – Ascesis in the Spiritual Experience of Therese of Lisieux and Teresa de Los Andes	175
Wojciech G r u p i ń s k i – Marianna Marchocka’s <i>Mystical Autobiography</i> as a Problem and Gift for the Theologian	191
Tomasz N a w r a c a ł a – Louange de la gloire – la vie de l’homme cachée dans la Trinité	215

CHURCH HISTORY

Paweł W y g r a l a k – The Pastors of Late Antiquity (6 th –7 th c.) on Educating Children	235
Jan G r z e s z c z a k – The Pope – Saint by Definition? From <i>Dictatus papae</i> to <i>Santo subito</i>	247
Dominik K u b i c k i – Marie-Dominique Chenu and the Overcoming of the Modernist Crisis	289
Jarosław M o s k a ł y k – Metropolitan Andrey Sheptytsky in the Face of Historical and Ecclesial Challenges	301

CANON LAW

Bartosz N o w a k o w s k i – The Issue of a Functional Correlation between <i>impotentia coeundi</i> in can. 1084 § 1 CCL and <i>incapacitas assumendi</i> in can. 1095 No. 3 CCL, on the Example of the Ruling of the Court of First Instance coram Nowakowski, of 4 June 2009	323
--	-----

PHILOSOPHY

Maciej K a r p i ń s k i – On The One in a Philosophical-Religious Perspective	335
Małgorzata W i e r t l e w s k a – What is the Stake in Pascal’s Wager?	359
Przemysław S t r z y ż y ń s k i – The Problem of Freedom of Religious Beliefs, God’s Hiddenness and Arguments for the Existence of God in the Conception of John Hick and its Criticisms	381
Stanisław G ł a z – The Role of Values in the Shaping of Christian Conscience in Youth	391
Emilia Z i m n i c a – K u z i o ł a – Extraordinary and Ordinary Sources of Religious Beliefs and Behaviors of Believers	411

*

Jerzy S z y m i k – „ <i>Awake, my heart and think...</i> ” Truth as a foundation for life	429
--	-----